Monumenten

Er zijn verschillende soorten monumenten: rijksmonumenten, provinciale monumenten en gemeentelijke monumenten. De overheid let erop dat er goed voor deze gebouwen wordt gezorgd. Om gebouwen te beschermen die niet als provinciaal- of rijksmonument zijn aangewezen heeft de gemeenteraad een erfgoedverordening voor gemeentelijke monumenten vastgesteld.

Wat staat er in de erfgoedverordening van de gemeente Oostzaan?

Oostzaan heeft een erfgoedverordening vastgesteld. In deze gemeentelijke verordening staan voorschriften en regels rondom cultureel erfgoed, zowel voor monumenten, archeologie als het cultuurlandschap. De regels over het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en weigeringsgronden voor het afgeven van een omgevingsvergunning zijn ook opgenomen in de erfgoedverordening. U kunt de erfgoedverordening van de gemeente Oostzaan bekijken op de website overheid.nl.

Website - overheid.nl - erfgoedverordening 2010 gemeente Oostzaan

Welke rijksmonumenten zijn er in Oostzaan?

Oostzaan kent zes rijksmonumenten. Een overzicht van deze monumenten ziet u op de monumentenlijst.

bijlage - monumentenlijst rijksmonumenten gemeente Oostzaan.pdf (29.45 kB)

Wat is de betekenis van het verzetsmonument in Oostzaan?

Locatie: Kerkplein in Oostzaan

Kunstenaar: Roel Bendijk

Onthulling: 4 mei 1978

Herdenken

Het verzetsmonument in Oostzaan is opgericht ter nagedachtenis aan ds Nanne Zwiep. Het monument benadrukt dat vrijheid en gerechtigheid waardevolle verworvenheden zijn die te allen tijde verdedigd moeten worden.

Nanne Zwiep (Beemster, 3 augustus 1894 - Dachau, 24 november 1942) was een Nederlands-hervormde predikant in de stad Enschede. Hij werd door de nazi's gearresteerd in de Tweede Wereldoorlog. Zwiep stierf in 1942 in het concentratiekamp Dachau, bij München. Zwiep werd predikant in de Grote Kerk op de Oude Markt in Enschede in 1929 en was een prominent persoon in de stad. Op zondag 19 april 1942, sprak hij zich in zijn 'kanselboodschap' uit tegen het Nationaal-Socialisme, de rechteloosheid van de Joden en het ingrijpen van de NSB in het christelijk verenigingswerk. De volgende dag werd hij door de bezetter gearresteerd. Na vijf maanden ondervraging in de gevangenis in Arnhem en Amersfoort werd hij naar Dachau getransporteerd. Op 24 november 1942, twee maanden na zijn aankomst in het kamp, stierf hij aldaar aan uitputting en ondervoeding.

In nagedachtenis aan Zwiep is er in Enschede een scoutinggroep (Scouting Nanne Zwiep) naar hem vernoemd, die op 1 mei 1945 werd opgericht.

Onthulling

Onthulling van het monument aan de Ds. Nanne Zwiepsingel op 4 mei 1978 door wethouder Pieter Bakker (CPN) en Roel Bendijk.

Verplaatsing

Het monument is in 2009 verplaatst naar het Kerkplein in verband met herinrichting van de openbare ruimte.

Vorm en materiaal

Het verzetsmonument in Oostzaan is een bronzen stoel, geplaatst op een betonnen voetstuk. Achter de stoel staat een betonnen zuil met op de voorzijde een zwarte plaquette. Ook is op het gedenkteken een klein gedenkplaatje aangebracht. Het geheel is geplaatst op een cirkelvormig plaveisel. Het gedenkteken is 2 meter 50 hoog, 1 meter 50 breed en 1 meter 50 diep.

Teksten

De tekst op de plaquette luidt:

'WAAR RECHT TOT ONRECHT WORDT,
WORDT VERZET TOT PLICHT'.

De tekst op het gedenkplaatje luidt:

'DS NANNE ZWIEP
OMGEKOMEN TE DACHAU 24 NOVEMBER 1942
ZIJN SPREUK WAS:

"VRIJ VAN MENSEN. GEBONDEN AAN GOD".'

Symboliek

Het ontwerp is gebouwd naar aanleiding van de dood van Steve Biko in Zuid-Afrika. De spijlen van de stoel stellen tralies voor. Aan een van de spijlen zit een vogel vastgeketend, waarmee wordt benadrukt dat er van vrijheid geen sprake is.

Bronnen

- Gemeente Oostzaan
- Scouting Nanne Zwiep
- Oudheidkamer Oostzaan

Website - oudheidkamer Oostzaan

Wat is de betekenis van het Hannie Schaft monument in Oostzaan?

Locatie:	Hannnie Schaftplein in Oostzaan
Onthulling op oude locatie:	?
Onthulling op nieuwe locatie:	17-04-2011 (na herinrichting van het plein en restauratie van de plaquette)
Ontwerper:	Truus Menger-Oversteeghen

J.J. Schaft (16-09-1920 / 17-04-1945)

Hannie Schaft is een bekende Nederlandse verzetstrijdster. Aan het einde van de oorlog werd ze door Duitse bezetters opgepakt en kort daarna vermoord. Haar bijnaam was 'het meisje met het rode haar'.

Op zondag 17 april 2011 hebben kunstenares Truus Menger (vroegere vriendin en medeverzetsstrijder) en wethouder Eelco Taams het Hannie Schaft monument opnieuw onthuld op het gelijknamige plein in Oostzaan.

Hannie Schaft werd geboren in Haarlem in 1920. Haar vader, Pieter Schaft, komt uit Oostzaan, daarom is ook hier een monument voor haar opgericht.

Wat is de recreatief historische route?

Het is mogelijk om in Oostzaan een recreatief historische wandeling of fietstocht te maken. U kunt beide routes vinden op de website van LaagHolland.nl. Naast een korte beschrijving van de 13 monumenten vindt u in het document ook een kaartje met de plekken waar je deze monumenten kunt bekijken.

De routes hebben het Gemeentehuis in Oostzaan als startpunt en nemen u mee langs verschillende culturele en historische objecten en monumenten in Oostzaan. Bij elke object of monument vindt u een beschrijving met een stukje achtergrond en historie.

U vindt de fietsroute via deze link.

U vindt de wandelroute via deze link.

Waar vind ik meer informatie over de geschiedenis van Oostzaan?

De vrijwilligers van de Oudheidkamer Oostzaan weten (bijna) alles over de geschiedenis van Oostzaan. Kijk op hun website voor meer informatie.

Website - oudheidkamer Oostzaan